

Tudi mi izseljenci se ob tej žalostni obletnici, skupno z narodom v svobodni domovini in z narodom v robstvu, spoštljivo klanjamo spominu velikega Kralja-Mučenika.

Argentinske vesti

POČASTITEV SPOMINA KRALJA ALEKSANDRA

Jutri v nedeljo, ob 10. uri, se bo brala v cerkvi na Avellanedi, ul. Manuel Estevez 630, maša za dušni- ca povodom obletnice smrti kralja Aleksandra I., in ob 11.30 bo parastos v ruski pravoslavni cerkvi, ul. Brasil 315. Jugoslovanska kolonija se bo na ta način oddolžila spominu našega tragčno preminulega vladarja.

ŠTETJE GLASOV JE KONČANO

Končno so le prešteli glasove, oddane tekom zadnjih predsedniških volitev. Kakor je bilo že v naprej videti, je zmagala "Concordancia" ter s tem zagotovila konservativno vladno na nadaljnjih šest let. Samo v uradni pokrajinski oziroma volilnih okrožjih, od petnajstih, in dobili so vsega 1.097.864 glasov, radikalom in drugim skupinam, ki so jih podpirali, so pa nastali 813.688 in socialistom 50.725 glasov. Concordancia je torej zmagala z večino od 278.920 glasov. V skupščini, ki bo izbirala predsednika in podpredsednika, bo vladni blok imel 248 volilcev, radikalni pa 128. Vlada je sklicala skupščino za 20. t. m. in tedaj bo za novega predsednika izvoljen dr. Ortiz, za podpredsednika pa dr. Castillo.

V zvezi z zadnjimi volitvami se še vedno čujejo in citajo pritožbe zaradi velikih nerednosti, ki so se dogajale z namenom, da se vladnemu bloku zagotovi zmaga. Ljudje, ki pravijo, da so nepristranski, zagotavljajo sicer, da tudi radikalni, ko so bili na vladi, niso vedno spoštovali ljudsko voljo, vendar pa se je v zadnjem času pojavilo precej močno gibanje, katerega namen je ukreniti vse potrebno, da bi vsaj v bodoče volitve bile poštene in ne samo igranje s papirjem in... z ljudsko voljo. Nekateri predlagajo, naj bi se spremenil in izpopolnil volilni zakon, da bi ta volja mogla lažje in varneje in tudi hitreje priti do izraza. Tako naj bi določile hude kazni za vse volilne sleparije in štetje glasov naj bi se izvršilo takoj po zaključku volitev na vsakem volišču posebej in ne kakor sedaj, ko romajo vse zare v pokrajinske parlamente ter se

le tam potem štejejo glasove; seveda ima tak način svoje slabe strani, ker gredo zara, potem ko so volilci vrgli vanje svoje glasovnice, skozi več rok ni so včasih po več dni na potovanju, tako da ima izkušnjavec dovolj prilike, da svoje nečednosti uganja in ljudsko voljo potvarja.

DIA DE LA RAZA

V torek, 12. oktobra, se bo na slovesen način, kakor zmerom v prejšnjih letih, proslavil ameriški dan — "Día de la Raza". Temu prazniku novega kontinenta, na katerem smo tudi mi izseljenci našli svojo drugo domovino, se seveda z vso iskrenostjo pridružujemo.

ZA POČENITEV KROMPIRJA

Krompir, ki je bil v zadnjem času postal zaradi navijanja cen pravega luksuzni predmet za preproste delavske družine, je že postal cenejši in se bo gotovo njegova cena še znižala, če bodo oblasti strogo skrbale za izvrševanje in spoštovanje zakona, s katerim je vlada udarila v isto gnezdo, kjer so cenam rastle peroti tako, da so se pogumno dvigale vedno držečše višine.

Krompir ima v Argentini svojo zgodovino, ki utegne zanimati tudi naše bralce. Od nekdaj je bila namreč tu navada, da so od tega predmeta imeli koristi samo oni, ki so z njim trgovali, ne pa tisti, ki ga pridelujejo. Dogajalo se je, da so trgovci plačevali poljedelcem smešno nizke cene za krompir, naprej pa so ga prodajali s 500 in tudi več odstotnim dobičkom. Ker so poljedelci končno začeli protestirati, je vlada sklenila ukaniti trgovce na ta način, da je ustanovila v Buenos Airesu "Centralno tržišče za krompir". Ves krompir je moral priti na to tržišče, kjer se je vršila vsa trgovina z njim, na debelo seveda. Ona podjetja, ki so krompir dovažala na trg, so morala za vsako prodajo izpolniti poseben formular, ki ga je tržno nadzorništvo potrdilo in v katerem je bila navedena cena. Na podlagi teh formularjev, ozi-

roma v njih navedenih cen, so morali ti trgovci na debelo odrajtati producentom, t. j. poljedelcem, denar po odbitku gotovega odstotka, ki je tvoril njih zaslužek.

Seveda so ti veletrgovci (tri ali štiri veletrgovine imajo v Buenos Airesu v rokah vso trgovino s krompirjem na debelo) hudo protestirali, ko se je objavil zakon o ustanovitvi centralnega tržišča, vendar pa so se razmeroma kmalu potolažili, ker so... našli drug način za zagotovitev istega zaslužka. Na centralnem tržišču se je pojavilo vse polno prekupecev — na debelo in rtgovina se je vršila na ta način: veletrgovci je krompir prodal na pr. po 5 etvs. kilogram in na podlagi te prodajne cene je plačal producenta; prodani krompir pa je, zmerom na istem trgu, zaporedoma menjaval gospodarja; od tistega, ki ga je kupil za pet, na drugega, ki ga je odkupil za šest in tako dalje, dokler je cena narastla na 20, 25 in celo več, preden je šla s tržišča do prodajalca na drobno, ki je potem krompir prodajal konsumentom. Mnogi so trdili, in po vsej priliki upravičeno, da so bili ti prekupeci agenti onih veletrgovcev, ki so na ta način, vključno z zakonom, še nadalje služili ogromne denarje.

Sedaj bo tega konec. Tako vsaj izgleda. Vlada je namreč objavila zakon, ki je sicer prav kratak po besedilu, a po svoji važnosti velik: prepovedala je prekupevanje na glavnem tržišču za krompir, tako da bo moral ta priderek od veletrgovcev naravnost do razprodajalcev na drobno. Prizadeti seveda spet hudo vpijejo, da se jim godi krivica.

SREČA V NESREČI

V vode rosarijskega pristanišča je v nedeljo zvečer padlo civilno letalo, v katerem sta bila pilot Jorje Serigna in Angela García. Vključno nesreči, ki ju je doletela, sta imela vendarle veliko srečo, kajti rešila sta se brez posledic iz letala in vode ter na ta način ubežala skoro gotovi smrti.

POSLANCA GUGLIELMELLIJA SO IZKLJUČILI

Poslanec konservativne stranke dr. Guglielmelli je prišel pred meseci v navzkrižje s Freesom, guvernerjem buenosajreske province, pa ga je ta razrešil dolžnosti intendent obične San Martín in tako se je začela med njima huda vojska. Dr. Guglielmelli je posebno po zadnjih volitvah streljal z velikim kanonom proti gospodu guvernerju in ga celo v poslanski zbornici dolžil volilnih sleparij, nasilja itd. Posledica je bila, da so Guglielmellija sedaj izključili iz konservativne politične organizacije.

CESTA BUENOS AIRES-MENDOZA

Kakor poročajo, bo še tekom letošnjega leta dograjena cesta, ki bo vezala Buenos Aires in Mendoza, ki bo velikega pomena ne samo zato, ker bodo pridelki te rodovitne pokrajine našli na ta način novo in ceneno pot v druge kraje države, marveč bo važna tudi za razvoj turizma, ker bo mogoče z avtom potovati iz glavnega mesta v oddaljeno in lepe podandsko pokrajino.

SANCHEZ SORONDO SE JE VRNIL

Dr. Matias Sanchez Sorondo, zvezni senator za pokrajino Buenos Aires, se je v nedeljo vrnil iz Evrope, kamor je bil šel pred več meseci proučevati fašizem; v Italijo ga je bil povabil Mussolini sam, ko je izvedel, da je senator Sanchez Sorondo velik občudovalec fašizma in hud nasprotnik komunizma, mimogrede oziroma nazaj grede pa si je imenovani ogledal tudi še Nemčijo in oni del španske dežele, ki je v rokah fašistov. Gospod Matija se je torej vrnil in novinarjem, ki so ga hoteli poslušati, je razlagal, da je sedaj le še bolj navdušen za fašizem ter da je skrajni čas, da se ta režim vpelje tudi v Argentini.

BANKO SO NAPADLI IN OROPALI

Prejšnji petek ob 10.10 uri zjutraj, so trije tolovaji napadli podružnico buenosajreske pokrajinske banke na Gaoni št. 1364. Obo- roženi z revolverji so ustražovali navzočne uradnike in nekaj klijen-

tov, ki so se tam nahajali, zapovedali so vsem, naj drže roke kvišku ter naj se postavijo z obrazom proti zidu. Eden izmed roparjev je tedaj planil k blagajni, pograbil kar je tam našel — 25.058,95 pesov — ter se potem skupno z ostalimi pajdaši mirno odpravil iz banke. Prej so tolovaji se zagrozili, da bodo streljali, če se kdo izmed uradnikov in klijentov prežgoda obrne. Tako je minulo precej dragocenega časa, preden je eden izmed uradnikov dobil pogum, da se je ozrl in dal potem alarm. Prihitela je policija, a tolovajev že ni bilo več.

Pozneje se je izkazalo, da so roparji prišli z nekim taksijem, ki so ga pustili v bližini, ko so "šli na banko"; z njimi je bil še peti ropar, ki je ostal pri soferju za vsak slučaj. Ko so se tolovaji vrnili z ropom, so lastniku vozila ukazali, naj brž vozi po raznih ulicah, končno pa so mu nekje ukazali izstopiti ter so potem sami nadaljevali vožnjo. Pozneje je policija našla to vozilo zapuščeno na ulici.

Drzni napad je izzval seveda veliko senzacijo. Ni kar tako napasti ob belem dnevu banko na prometni ulici, v času, ko so v njej klijenti, in opraviti vse tako gladko in mirno, brez enega samega strela, brez vika, krika in alarma. Policija ima sedaj mnogo dela in po zadnjih vesteh izgleda, da ima tudi mnogo upanja, da bo roparje prijel.

STAVKA TEKSTILNIH DELAVCEV

V tekstilni industriji, ki se je v zadnjih letih močno razvila in zaposluje sedaj že 80.000 delavcev, so delavske plače zelo mizerne. Radi naraščajoče dragine v zadnjem času je postal položaj onih, ki si v tekstilni industriji služijo vsakdanji kruhek, zelo slab in začelo se je radi tega med prizadetimi delavstvom gibanje za izboljšanje delovnih pogojev. Kakor je v takih slučajih vedno navada, so se delodajalci uprli. Delavstvo je radi tega sklenilo proglasiti 24-urno stavko, ki se je izvršila v četrtek. Tega dne se je v Luna-Parku vršilo, in sicer s privoljenjem policije, veliko zborovanje tekstilnega delavstva, ki se je posvetovalo o nadaljnjem stopanju za izboljšanje plač.

MED ZIDARJI

Mešana komisija delavcev in delodajalcev zidarske stroke, ki se je ustanovila z namenom, da izdela sporazum, ki naj prepreči izbruh stavke, ni prišla do nobenega zaključka, ker so gradbeni podjetniki skrajno nepopustljivi. Če svoja zadržanja ne spremenijo, je verjetno, da bo stavka vendarle izbruhnila, ker si delavstvo na drug način ne bo moglo pomagati.

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

LADISKE VOZNE LISTKE, bodisi pozitivne ali odhodne, za Jugoslavijo in Italijo, kupujte samo pri BANCO GERMANICO. Izrabite priliko sedaj ko se je cena znatno znižala.

DENARNA NAKAZILA za v Jugoslavijo, Italijo in vse ostale dele sveta, izvršujte samo potom BANCO GERMANICO.

ŠTEVILNO URADNIŠTVO VAŠE NARODNOSTI Vam je v jamstvo, da boste pri BANCO GERMANICO najboljšje posluženi.

Očiščite nas in prepričali se boste!

Uradne ure: ob delavnikih od 8 1/2 zjutraj do 7. zvečer,

ob sobotah od 8 1/2 do 12 1/2.

Veliki zavod

"RAMOS MEJIA"

VENEREAS

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje. EFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914). KOŽA: Kronični izpuhi, mozoljčki, lise, danke las. Ultravioletni žarki. ELATO SILO: zdravimo brez operacije in bolečin. SPOLNA SIROST: hitra regeneracija po prof. Clearelliju. ŽIVČNE BOLEZNI: Nevralgija, izguba spomina in slabost. REVMAZEM: kila, nadihu, gota. SiB kost, arca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, škiba pljuč. ŽELODEO: upadeli, razirjeni, k'alina, težka prebava, hrčanje, rane. GREVA: celitis, razirjenje, kronična za poka. GRLO, NOS, UŠESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

Popolno ozdravljenje \$ 30.—

Plačevanje po \$ 5.— na teden.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in s izjemnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje najamčeno. — Uredno tedensko in mesečno plačevanje.

Plaza Once 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

IZKUŠENA BABICA

Filomena Beneš de Bilek

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. — Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo, ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer.

LIMA 1217, I. nadstr. U. T. 23 Buenos Orden 3389 Buenos Aires

Franjo Huspaar

FAUNDÓ QUIROGA 1441 Na Dock Sudu

SLOVENSKA LEKARNA

Vam nudi najboljša zdravila po nizki ceni, kakor tudi brezplačne nasvete. Železno vino po tri pese steklenico. Pošiljamo tudi v notranjost republike. Priporoča se

Corrientes 1900

Slovinci doma in po svetu

KRUŠNE MOKE ZMANJKUJE

Ilirska Bistrica, avgusta 1937. Pri nas že 10 dni primanjkuje krušne moke. Vse urgence trgovcev so zaman. Za dvakrat so se mero-dajni činitelji obrnili na prefekturo na Reki s prošnjo, da bi ukrenila potrebno. Trgovci so dobili nalog, da smeje prodati le po pet kg moke

organizaciji politični pečat te ali one barve, se ni obnesel. Članstvo je alej ko prej odklanjalo vsak politični vpliv. Da smo bili v pravem nam nudi dejstvo, da vsak dan prihajajo v naše vrste novi člani.

Čeravno smo porabili več kot dve leti za utrditev gospodarskega temelja društvu, da pride do lastnega zemljišča in doma, nismo pozabili na kulturno ozadje. Vendar, dokler nismo bili gospodarsko tako na trdnih nogah, ter se nismo osvobodili onih, ki nas gospodarsko doma vpropaščajo in jih ravno mi tukaj z našimi kulturnimi prireditvami gospodarsko podpiramo, nismo mogli kaj večjega pokazati.

Zadnje čase pa se je odbor z vso verno vrsto na druga vprašanja, ki čakajo rešitve.

Društvo je poskrbelo svojim članom dobrega in zanesljivega zdravnika v osebi Dr. Boadilla, ki je poznan vsej našin selbini kot zelo vreden zdravnik.

Postal pa smo tudi na dramatičnem polju bolj agilni za kar gre predvsem zasluga Metodu Kralju. Mešan pevski zbor je vedno močnejši in popolnejši. Zraven pa imamo še mladinski odsek, ki se bo jutri ponovno predstavil naši javnosti.

Tovariši! Le naprej po začetni poti. Oklenimo se društva, da bo nam v čast in naši selbini v Villa Devotu v ponos. Obenem pa nam bo tudi v veselje in v pomoč v bolni etr v splošne kulturne in gospodarske koristi.

Pristopite vsi zdraven, ki še niste. Pripeljite s seboj tudi vaše otroke, ker kot vidite bomo prav kmalu pričeli s poukom. Učimo ter vzgajamo tudi naše male v poudarne fante in dekleta ter v značajne ljudi, da se bodo znali dostojno predstaviti, ko bodo prevzeli krmilo za nami. In če bi jih usoda življenja zanesla kamorkoli po svetu, kot je nas, da si bodo znali še veliko bolje postaviti in pomagati nego se moremo mi.

Č. B.

na družino. Zaradi pomanjkanja moke je zmanjkalo tudi kruha in peki že nekajkrat niso mogli postreči svoje odjemalce.

SMRT NASE ROJAKINJE V REKI BOSNI

Dne 26. julija t. l. je našla smrt v valovih reke Bosne pri Zenici naša rojakinja 19-letna Štefanka Ken-da, rojena v Idriji. V Zenici se je priselila z očetom že v letu 1931. Pokojnica je sestra Vladimirja Ken-de, ki je bil obsojen od fašističnih oblasti na 18 let ječe in je zaprt v rimskih zaporih.

Kako je bila pokojna Štefanka priljubljena med tamkajšnjimi priseljenci in domačini je pokazal pogreb, katerega so se udeležili vsi člani emigrantskega društva "Gortan-Bazovica" in veliko število drugih meščanov.

"Pokojnici naj bo lahka zemlja, prizadeti družini naše iskreno sočustvije!"

Karabinerji so prijavi oblastem Skupka Miroslava, starega 20 let iz St. Vida nad Vipavo radi kraje, groženj ter rabe orožja. Ko so ga hoteli aretirati, je nameril na agente revolver in se počasi oddaljeval, nakar jim je zbežal. Dogodek je precej zanimiv in se je naglo razširila vest o njem. Skupek, za katerim je bila izdana sodna tiralica se je nahajal v času, ko so ga hoteli aretirati, v hiši Stanka Kobala. Policijski agenti, ki so obkrožili hišo in prišli v stanovanje, so bili prešenečeni, ko jim je Skupek z orožjem v roki zagrozil, da jih pobije, če se kdo gane. Iznenadeni nad tem, niso agenti mogli preprečiti bega tatu, ki se je s hrbotom proti vratom umikal in na pragu naglo skočil na dvorišče ter brez sledu izginil. Še sedaj ga iščejo brez uspeha.

Ko se je 17-letni Konstantin Trpin iz Vrtojbe kopal, je zadel s krampom na granato skrito v zemlji, ki se je razpočila in ga zelo težko ranila.

Velik spomenik, ki bo obenem grobnica, bo kmalu končan na Oslavju. V njega bodo spravili 50.000 padlih vojakov.

Goriška kvestura je prijavila oblastem Urško Vonočino poroč. Štrukelj iz Gorice zaradi mazaštva. Njenemu zdravljenju so prišli na sled po neki Genovefi Valdevit, ki je imela splav. Na podlagi preiskave so dognali, da se Vonočinova u-

kvarja z nedovoljenim zdravljenjem na podlagi lastnih zdravil. Za zelo-odene bolečine je uporabljala kuhane velike mrvalje in bezgov sok. Za oči pa je predpisovala "žavbo" iz strupenih gob in masti merjasca.

KONFINACIJE

Gorica, septembra 1937. — Od oseb, ki so bile aretirane v Kamenškovski gostilni na Kornu v Gorici je bil gostilničar Kamenšek konfiniran na dve leti, od prisotnih gostov neki Kumar pa na štiri leta. Štiri druge osebe so bile posvarjene in postavljene pod strogo policijsko nadzorstvo. Ostali so bili oproščeni.

ZLOČINSKI UMOR V MILJAH

Poročila o umoru Marjana Rossettija v Miljah si sicer precej nasprotujejo, a dejstvo je, da iz nobenega poročila ni mogoče zvedeti točno za vzrok tega zločinskega dejanja. Eno poročilo pravi, da je Rossettija ustrelil miličnik Venosa v prepiru, ko sta se vračala iz gostilne, dočim druga poročila smatrajo kot vzrok politično nasprotstvo. Vsled tega umora je nastalo med ljudmi veliko razburjenje, tako, da so bile oblasti prisiljene izdati prepoved udeležbe pri pogrebu. To dejstvo pa je še slabše vplivalo na razpoloženje ljudi. Ker se je pogreb vršil ob času, ko so bili možje na delu, so se skušale udeležiti pogreba le ženske, ki so hotele na vsak način priti do pokopališča. Tu je prišlo do spora med stražo in ženskami, ki so kršile od oblasti izdano prepoved. Ker so ženske le vztrajale pri svoji odločitvi in jih stražniki niso mogli pomiriti, so jih priveli polagoma aretirati in spravljati v zapore. Nemalo prešenečeni so zvečer možje, ko so prišli z dela, zvedeli za dogodek. Razburjenje so šli skupno pred občinske zapore in zahtevali, da izpuste njihove žene. Toda zgodilo se je baš nasprotno in pomnožena straža je tudi večino njih vtaknila v zapore. Število vseh aretiranih se je povzpelo tako okoli 140. Kakor pa poročajo z druge strani, je bilo razburjenje ljudi precej veliko. Padli so celo vzkliki, ki v Italiji danes niso dovoljeni. Tako so vzklikali proti fašizmu in za republikansko Španijo, vmes pa tudi za Rusijo. Če je to res, bodo oblasti gotovo proti prizadetim postopale z vso strogostjo, kar da slutiti zopet velik proces pred posebnim sodiščem.

JUGOSLOVANSKI LISTI V ITALIJI

Trst, avgusta 1937. — Fašistična vlada je dovolila, da se smeje prodajati v Italiji nekateri jugoslovanski listi, tako n. pr. "Slovenec", "Novosti" in "Politika". V zadnjih dveh mesecih je tudi ljubljansko "Jutro" zopet dovoljeno, in sicer ta v zameno za tržaški "Piccolo", ki sme zopet v Jugoslavijo. Toda s tem, da so omenjeni listi dovoljeni, nikakor ni še rečeno, da jih slovenski čitatelji v Julijski krajini svobodno lahko čitajo. V tem pogledu očitno veljajo za različne kraje različni predpisi in zakoni. Dočim namreč v Trstu celo v kavarnah, kjer je bilo pred vojno zabranjena slovenska beseda, sedaj se lahko jugoslovanske liste, delajo širjenju teh listov na deželi, zlasti pa v Istri, kar največje težkoče. Veliki predeli Istre so za te liste docela zaprti. Toda tudi tam, kamor lahko pride tak list, so čitatelji izpostavljeni veliki nevarnosti. Tako je te dni v nekem kraju v slovenskem delu Istre, ki ga iz umljivih razlogov ne moremo imenovati, fašistični tajnik pozval k sebi nekega našega človeka, ki kupuje slovenski list in ga na željo posoja tudi sosedom, in ga posvaril, naj ne dela jugoslovanske propagande z jugoslovanskimi listi. Ko mu je naš človek pojasnil, da so ti listi vendar dovoljeni in da živimo sedaj v prijateljsstvu s sosedno državo, mu je faš. tajnik rekel, naj pazi, kaj dela, kajti sicer utegnejo ga poslati na otoke v konfinacijo.

PREKORAČENJE MEJE IN NASILJE

Trst, avgusta 1937. — Italijanski listi poročajo o nekem čudnem incidentu, ki se baže odigral na državni meji pri Podbrdu.

Pretekli teden so finančni stražniki presenetili 24-letnega Avgustina Bizjaka in 37-letno Marijo Bizjakovo, oba iz Grahovega, ter 29-letnega Indvika Rakarja, ko so hoteli prekoračiti mejo, "da bi se tam sestali z nekaterimi neznanimi osebami na jugoslovanskem ozemlju". Kljub pozivom finančne straže se niso ustavili, temveč prešli na jugoslovanski teritorij. Istega dne pa so se vrnili in prav isti finančni stražniki so jih zopet presenetili. Finančni straži Marturanu se je celo posrečilo, da je ustavil Bizjaka, ta pa se mu je uprl in oba sta se zvalila po strmih pobočju. Pri tem je Marturano udaril ob kamen in obležal v nezavesti. Bizjak je uporabil priliko in zbežal. Marturanu so priskočili na pomoč njegovi tovariši in so ga spravili v neko hišo v bližini. Proti Bizjaku in ostalima dvema, ki so vsi utegnili zbežati, je bila vložena tožba radi nasilja proti javnim organom in radi nedovoljenega prestopa državne meje.

Neznani avtomobilist je hudo ranil 30 letno Pavlo Abram iz Solkana. Dobila je težje notranje poškodbe.

Goriška reševalna družba "Croce Verde" je v prvih šestih mesecih t. l. prepeljala v bolnišnico 1941 ponesrečencev, od teh 1.184 brezplačno. Rešilni avtomobili, ki so last društva, so prevozili 31.043 km.

19-letni Srebrnič Franc se je udeležil izleta s svojimi prijatelji v goriške hribe. Pri tem je hotel nabrati nekaj ciklamov in se je za to povzpел na strmino, kjer mu je spodrsnilo. Po sreči pa je padel na neko drevo, ki ga je zadržalo, da ni padel v prepad. Pri tem je zadobil težko rano nad ušesom.

Goriška kvestura je kaznovala Marijo Lutman, lastnico kavarne "Verdi", ker je v odsotnosti prepustila vodstvo kavarne Mariji Rusjan, ne da bi ji izposlovala tozadevno dovoljenje.

Josip Špacapan, Franc Mervič in Venceslav Špacapan, vsi iz Ozelja, na so bili obsojeni vsak na 100 lir pogojno, ker so kopali staro železo v zasajenem državnem gozdu v Panovcu.

V bližini Renč na odprtem polju so našli mrtvega Josipa Vičiča, starega 40 let. Vzrok smrti ni znan.

V tržaški prosti lukki se je zgodila težka nesreča, ki je zahtevala smrtno žrtev. 33-letni Čermelj Josip iz Rojana, je hotel pred hangarom št. 24 preiti med vagoni na drugo stran tira. V istem trenutku pa je potisnila vagon lokomotiva in Čermelja so zmasitili odbijati vagonov. Prepeljan je bil v bolnišnico, kjer je kmalu nato umrl.

Iz Rusije se je vrnil po 23 letih ujetništva bivši avstrijski vojak Silvester Godina iz Škedenja pri Trstu. Leta 1914 so ga Rusi ujeli na gališki fronti.

Legionar Faletič Ignac letnika 1918 iz Ravni pri Livku je dobil vojaški križec za hrabrost pri osvajanju fašističnega imperija. Martinč Karel iz Idreškega je dobil vojaško odlikovanje, ker se je junško boril v Abesiniji. Vojaški križec je dobil tudi Hrvat Ivan iz Livka.

Sodišču je bil predan Josip Perselja, star 20 let, iz Kojškega, ker je zbežal v Jugoslavijo.

Na 1 leto zapora pogojno je bil obsojen Ludvik Krapš iz Idrije, ker ni prišel na nabor.

V Podkrajju so našli mrtvega

GOSPODARSKO PODPORNO DRUŠTVO V VILLI DEVOTO VABI

oenjene rojake in rojakinje na veliko pomladansko prireditev, ki se bo vršila 10. oktobra ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih, ulica Simbrón 5148 (V. Devoto).

SPORED:

- 1) Otvoritev: Godba,
 - 2) Ferjančič: V mraku; poje moški zbor.
 - 3) Vokrič: Večerni zvon, poje mešan zbor.
 - 4) Gregorčič: Na nebu zvezde se vajo, poje mešan zbor.
 - 5) Gregorčič: Soči, Deklamira Kristina Pečenko.
 - 6) S. Gregorčič: Ciganček, deklamira Zulema Forčič.
 - 7) S. Gregorčič: Svet vedno enak, deklamira Andrejček Colja.
 - 8) S. Gregorčič: Opomin k veselju, deklamira Suzanka Lokar.
 - 9) Lipa; narodni motiv s petjem, izvajajo deklice.
 - 10) Luknja v namiznem prtu. Igrokaz v enem dejanju, izvajajo deklice.
 - 11) Tihotapci; šaljiva igrlica v enem dejanju, izvajajo dečki.
- Po končanem vsoporu prosta zabava s plesom. Društveni bufet bode kot vedno dobro založen.
- Vstopnina: Prosti prispevki.
- V slučaju slabega vremena se prireditev vrši nedeljo pozneje.
- K obilni udeležbi vljudno vabi

ODBOR

LADIJSKE VOZNE LISTKE

za vse parobrodne družbe pri nas dobite po najnižji ceni.

Kabino

za gotovimo vsakemu potniku brezplačno.

Vpoklicne karte po zelo znižanih cenah

CA. CENTRAL EUROPEA
469 SAN MARTIN 469

na seniku 21-letnega Jusipa Sajovica. O vzrokih smrti ni ničesar znana.

— 15 oseb iz Bili je bilo namnjenih oblastem, ker so kopale na železniški industrijski Mozečiči Josipa in iskale staro železo.

— Zaradi tihotapstva žganja je bil prijavljen oblastem Beguš Rudolf iz Rut pri Grahovem.

ANTON CAHARIJA OPROŠČEN

Reka, avgusta 1937. — Tu je bila 29. julija razprava o zadevi pred časom aretiranega Antona Caharije, bistriškega računovodje, ki je bil aretiran in odpeljan v tukajšnje zapore. Kot je naš list že poročal, je bil obdolžen nepoštenosti pri ravnanju z občinskim denarjem in kraji nekih dokumentov.

Vsa obdolžitve proti Cahariji se je takoj vsakomur, ki je poznal razmere na bistriški občini in pa aretiranega Caharijo zdela, da visi le nekam preveč v zraku. Zato je bil vsak prepričan, da je to samo obdolžitve, brez vsakršne dejanske podlage in da bo Caharija spet nova žrtev laških kapric. Vendar se je vsa stvar pred sodnijo lepo iztekla in Caharija je bil oproščen vsega, kar mu je obtožnica predbacivala. Na razpravo je bilo pozvanih nad 40 prič, ki so vse, bodisi Italijani ali pa Slovenci izrazile svoje mnenje v korist obtoženca. Med drugimi pri-

čami je bil tudi zadnji slovenski župan v Ilirski Bistrici Anton Ličan, ki je poznal Caharijo kot pridnega in vestnega občinskega tajnika, ki si ni nikdar prisvojil občinske lastnine niti za stotinko, čeravno je bil dejanski gospodar vsega. To je tudi izjavil pred sodiščem. Ravno tako povoljno in pohvalno se je izrazil o obtoženi tudi bivši podežela Karel Ognibene, ki je Caharijo pohvalil kot pridnega in vsekozi vestnega ter zaupanja vrednega uradnika. Tudi vse ostale priče niso vedele prav ničesar povedati kar bi obtoženca obremenjevalo. Takoj po razpravi je bil spuščen na svobodo, sodniki so mu priporočali, da nastopi službo takoj, občinskemu podežlatu, dr. Bordonu pa, ki je zastopal občinsko upravo kot tožiteljico, da mora Caharijo sprejeti takoj v službo, mu poravnati škodo in stroške, izplačati plačo za čas, ko je bil v zaporu ter proti njemu postopati tako, kot se postopa s poštnim človekom. Namignili so mu tudi, da ima sicer še dovolj prostora v zaporu.

Tako je bilo vsaj enkrat dano nsemu človeku popolno zadoščenje. Enemu izmed mnogih na sličen ali drugačen način obdolženih se je posrečilo dokazati, da je nedolžen, da je pošten in vreden zaupanja bolj kot vsak od priseljencev. Naših ljudi je še malo po pisarnah občinskih in drugih uradov. Povsod so jih nadomestili s priseljenci. Le ponekod so se še obdržali in to zaradi svoje pridnosti in inteligence, v čemer se lahko kosajo z vsakim priseljencem. Dejstvo je tudi, da se kjer so ostali naši ljudje še v občinskih pisarnah, ne dogajajo razne kraje in poverbe kot tam, kjer so nastavili priseljence. Izjemo delajo naši ljudje le tam, in oni, ki so se spozabili,

da so Slovenci in sledili obnašanju in življenju priseljencev. Toda takih slučajev ni veliko, in če so kje naredili kakšno škodo, so jo morali tudi poravnati sami ali pa sorodniki, med tem ko Italijani v takih primerih odhajajo in puščajo za seboj velike dolgov.

VOJASKE VAJE OB MEJI

Ljubljana, avgusta 1937. — Vojaske manevre imajo te dneve italijanski vojaki ob gorah Soški dolini in njenih grebenih, ki mejijo na naše ozemlje. Vsak dan se sliši čez mejo ropotanje strojin in brnenje zrakoplovov. Večja števila italijanskih vojakov pa prihajajo na mejo ob dolini triglavskih jezer. Dogodi se pa tudi, da reflektor italijanske vojske posveti na naše ozemlje.

V SNEŽNIŠKIH REVIRJIH NADALJUJEJO Z UTRJEVANJEM

St. Peter na Krasu, avgusta 1937. — Tudi letos nadaljujejo z utrjevanjem v snežniškem in zavorniškem obmejnem pasu. Gotovi predeli, poleg že utrjenih so nedostopni vsakemu civilistu, v katerih dan in noč vrtajo in gradijo. Vse dneve se sliši močne puke, ki jih povzročajo z razstreljevanjem in ropotanjem strojev. Vsi predeli, v katerih so dela v teku, so močno zastraženi.

VRTNA VESELICA ITALIJANSKIH OFICIRJEV

St. Peter na Krasu, avgusta 1937. — V Knežaku so priredili oficirji 8. t. m. veliko vrtno veselico, kateri je prisostvoval tudi reški prefekt, general, poveljnik fašistov, itd. Naš človek nima niti za sol, kaj šele za kruh, medtem ko si ljudje te vrste

lahko privoščijo take prireditve, na katerih zapravljajo na lahek način pridobljeni denar. Zgleda, ko da nameravajo s takimi veselici izživati našega človeka, ki so ga oropali vsega, kar je imel.

EN MRTEV IN EN RANJEN ZARADI EKSPLOZIJE GRANATE

Že zopet moramo poročati o novi nesreči z razstrelivom, ki je zahtevala novo mlado žrtev. To pot se je zgodila nesreča v St. Mayru pod Sabotinom. 32-letni Anton Pavšič iz Gorice je našel granato in jo je hotel odpreti. Eksplozija ga je takoj ubila. Nesreča je hotela, da se je nahajal v bližini 36-letni Ambrozij Križan iz Gorice. Zračni pritisk ga je vrgel ob tla in pri tem je dobil veliko rano na glavi. Z rešilnim avtom so ga prepeljali v gorisko bolnico.

ZOPET ARETACIJA V TRSTU II. GORICI

Trst, avgusta 1937. — Pretekli teden so aretirali v Trstu privatnega uradnika Miroslava Stoparja, ki je bil pred nekaj leti konfiniran. Policijski organi so prišli kar v urad, kjer je zaposlen in so ga odpeljali na kvesturo in od tam v zapore. Zakaj so ga aretirali, ni znano. Približno istočasno so aretirali varnostni organi v Gorici trgovca brata Breščaka. Tudi o vzroku te aretacije ni nobenih podatkov.

Ako hočete piti dobro vino in poceni obrnite se do mene, ki ga dostavim tudi na dom.

FRANC KURINOČ
GARAY 3912, Bs. Aires

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROČENI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lep in dobro izdelana povečana slika, ki vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene s velikim popustom z osirom na številno slovensko klijentelo. Poštne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti!

S. Saslavsky
Av. SAN MARTIN 2579
Telefon: 59-0523 Bs. Aires

ZOBOZDRAVNIKA

Dra. Samoilović de Falicov
in Dr. Feliks Falicov

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ur.
DONATO ALVAREZ 2181
U. T. 59 1723

Vsakovrstne bolezni, notranje in zunanje

Venerične bolezni se zdravijo na gotov in modern način. — Ugodno plačevanje. — Prvi pregled brezplačno. GOVORI SE JUGOSLOVANSKI. — Sprejemanje bolnikov od 3 ure do 8 zvečer.

Dr. ANTONIO PEREDA
MEDRANO 151 BUENOS AIRES

KRUŠNE MOKE PRIMANJKUJE

Pekarne brez kruha

Reka, avgusta 1937. — Pomanjkanje živil, ki je nastopilo z abesinsko vojno občutno stopnjuje in posledice zavzemajo čim dalje več obseg. Našega človeka je gotovo najbolj zadelo naraščanje cene moke in kar se v zadnjem času čim dalje česče pojavlja, pomanjkanje vseh vrst moke, zlasti krušne. Zaradi pomanjkanja moke ostajajo ponekod pekarnice tudi brez kruha. Trgovci so dobili ukaz, da ne smejo prodati posameznim družinam več kot 5 kg moke. Po vseh številnih bitkah, ki jih je vodil fašizem za zboljšanje tega in onega, bo moral človek voditi najhujšo in sicer za kruh.

KADAR ISČETE SLUŽBE

obrnite se na rojakinjo

BERTO CERNIČ

DORREGO 1583. — Bs. Aires
54 — 3588

Ruska klinika za vse bolezni

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni.

Dra. A. IZAGUIRRE-A.
Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki za razne bolezni

— Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučih, obli, stih jetrah, žolodca, črevesju itd. Za bolnike iz notranosti imamo rezervirane sobe (kakor za ženske, tako tudi za moške) s posteljami. Cena od 1 \$ dalje dnevno. Dajemo nasvete pisanim potom, za mali honorar. Zdravniški pregled za vsakovrstne bolezni \$ 3.—

Ordiniramo: od 9—12 i 15—21.
V needljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI
SUIPACHA 28

FAVSTA

Takrat ste razorožili

vi mene, nocoj razorožim jaz vas. In kadar bo izpričano, da sem vas premagal, vam bom drage volje na razpolago za vsa sporočila, ki bi morda želeli da jih oddam po vaši smrti. Na dejam se, gospod, da mi ne odrečete viteške revanše.

"Gospod de Bussi-Leclerc", je odvrnil Pardallan, trepetaje od tajne radosti, "uverjen sem bil, da se mož vašega kova ne more vdati v takšno osramočenje. Pričakoval sem vas!"

XLVII.

Bastilja.

"Pričakovali ste me?" se je zavzel Bussi-Leclerc.

"Menda, gospod. Pričakoval sem vas tako mu duš!"

Bussi-Leclerc je nezaupno pogledal okoli sebe. "Morda je bilo napak, da sem pustil svoje ljudi zgoraj", je zamrmral. "Ali jih ne bi poklical?" To da kaj bo, če mi izpodleti? ... Sramota, trepetal je ob skrbi da bi se ne skesal. "Pričakoval sem vas", je povzel. "Ali ta bi bila dvojna!"

Pardallan mu je čital te dvome na obrazu. Začutil je, da se ga Bussi-Leclerc boji, čeprav je priklenjen. Vz-niste rekli, da me bodo mučili? Sodeč po vašem posetu krvnik ne more biti daleč..."

"A, tako!" je dejal Leclerc. "Ne drži gospod, nocoj ne bo krvnika. Še jutri ob solnčnem vzhodu pride po vas."

"Teda se se ne svita?"

"Ne, bodite brez skrbi, živeti vam je

še nekaj ur... Nu, kaj mislite o mojem predlogu? Ali pristanete na revanšo?"

"Uvažujte vendar", je rekel Pardallan, na tistem drhteč od upanja, "da sem v veliko neugodnejšem položaju od vas."

"Vraga!" je pomislil Bussi-Leclerc, "saj bas na to se zanašam... In se boj se me! Nu, žala Bogu, izgubljen jel..."

Umaknil se je za štiri korake in premeril z očmi razdaljo, ki je bila potrebna za neznašljivi boj.

Pardallan se je vslopil s svojimi uklenjenimi nogami, kakor je vedel iz znan. Ko je bil nared za borbo, je našel zastokali.

"Nu, nu", je resno dejal Leclerc, "zdelo bi se, da stojite dobro!"

"Oh, narobe! Stručno urodno mi je..."

"Kaj bi neki! Jaz nisem v nič boljšem položaju od vas. Res ne vem, zakaj se pritožujete."

"Saj se ne pritožujem", je rekel Pardallan.

Toda vse je kazalo, da se boji... Bussi-Leclerc se je zasmejal, kakor da sam ne ve, čemu, in je dvakrat zaporedoma udaril z ного.

"Pripravljeni ste", je zarenčal, "Udariva!"

"Evo me!" je dejal Pardallan.

Meca sta z živčenketa drug ob drugem. Pardallan je polknil ukanó, s katero je razorožil Leclerca v mlini Sv. Roka. Zamislil si je v Leclercovi roki je ostal neomajen.

"Joj meni!", je zorenčal, "Naučil se je..."

"Ali..."

tal Leclerc. "Da, odkril sem vašo pre-kieto zvijačo! In se ene sem se naučil. Ali naj vam jo pokažem?"

Tako govorec je pobesil konico k tlom. Pardallan je storil takisto.

"Joj meni!", je ponovil kakor v brezmejni osuplosti.

Bussi-Leclerc se je divje grohotal. Ta minuta je bila izmed najnevarnejših, kar jih je doživel. Pol zadoščenja je bilo že dobljenega, ker je vitezova ukana izpodletela. Če bi bil hladnokrvnejši, bi se bil morda zahtudil ne spretnosti, ki jo je pokazal Pardallan. Toda Bussi-Leclerc ni mislil tako daleč.

"Zdaj vam izbijem meč", je povzel. "Razorožim vas, gospod de Pardallan, kakor ste vi razorožili mene. Ker pa potrebujem vidnega dokaza, da raniti... zakaj ubiti vas ne smem..."

sem vas premagal, vas moram tudi A kam naj vas ranim... Če vem: najbolje bo v čelo... Velja. Nastop!... Dvojni apeli... Prva... sunek naravnost!... Evo!... Oh, satan!..."

Poslednji dve besedi sta se izšli v besen krik togote in razčudenja. V trenutku, ko je Bussi izpel, da bi zadal Pardallanu napovedan sunek, mu je zletel meč iz roke!

Nezmagljivi Leclerc je bil že drugič razorožen! Njegovo tuljenje se je razleglo po hodnikih kakor tuljenje pokubljenih v peklu. Pardallan se ni ganil.

"Poberite svoj meč, gospod", je velel z mirnim glasom, ki ga je delala notranja napetost se tem hladnejšega. "Ne morem vam braniti, priklenjen sem..."

Njegova prava misel pa je bila druga:

"Trikrat bedak! Nisem se mogel upreti želji, da ga osramotim na prvi mah... Zdaj je vse izgubljeno! Ze gredol... Odsel bo! Pogubila me je bahavost..."

In res je prihitel Comtois z arkebuzirji menea, da gre guvernerju za kožo... Bussi-Leclerc, zaripel kakor potonika in od sramu ves pijan, je naglo pobral svoj meč, vtaknil ga v nožnico in odprl vrata. Pardallan se je ugniznil v pest.

"Zvinec!" je zarjovel Bussi-Leclerc. "Psi! Obesenjaki! Kdo vas je klical!"

"Misli! smo, vaša Svetlost..."

"Kdo vam je rekel misliti. Kaj vohunite tod. Nazaj, mrhovina! Poberite se, od koder ste prišli!"

"Otet sem!" je zamrmral Pardallan, naslanjaje se ob zid in drhteč od brezumne radosti...

Arkebuzirji in ječar so jo odkurili se hitreje, nego so bili prišli.

"Više!" je klical Leclerc za njimi.

"Se više! Prav na dvorišče!"

Ko ni slišal ničesar več, se je vrnil v celico, zaprl vrata ter spet obesil svetiljko in kljue na žrebčji. Nato je vnovič izdrl rapir.

"Tako mi mrve mater!" je zarjovel s pridruženim glasom. "Naj reče krvnik kar hoče... poginil boš od moje roke!"

In že je naskočil.

temo. Bussijev meč je švigal proti vitezoym prsim kakor blisk... Bil je prizor, da bastiljske temice se niso videle enakega do tiste noči...

Prišel je trenutek, ko se je Leclerc iznemogel naslonil na vrata.

"Oh", je zamrmral, "zakaj sem mu dal orožje v roko!"

Niti misel na umor neoboroženega se mu ni upirala v tem obupu...

"Ubij ga moram!" mu je tolklo v možganih. "Ako se ne nalokam njegove krvi, naj rajši takoj poginem!"

Udaril je s spošito močjo. V strašni tišini celice se je slišal samo žvenket ostrin in alkanje zveri, ki je hlepela po krvi. Pardallan je popustil. Umaknil se je v kot, kakor da omahuje.

"Držim ga!" je zarjovel Leclerc, podoban tigru, ki se pripravlja, da bi zasadi žrtvi kremplje v vrat.

Zaletel se je prav do njega, da bi mu onemogočil rabo meča in bi ga zaklal z bodalom.

"Držim te!" je tulil. "Zdajle te pribijem na zid!"

Tedajci pa je zahropel in odprl usta, da bi zaklical na pomoč. Toda klje se je izpremenil v grgranje živali, ki jo daviš...

In res! Ko se je Bussi-Leclerc v slepi togoti zagnal proti Pardallanu, ga je mahoma objela dvojica silnih rok; omahnil je, zahropel in glava mu je pala na ramo. Pardallan je odnehal.

Spustil je Leclerca na tla, sklonil se k njemu ter mu položil roko na srce. "Ni mrtev!" je rekel sam pri sebi.

"Prav, žal bi mi bilo. Kadar se drugič srečava, naj se me loti v tretje, ako ga bo še volja..."

Nato je vstal in utegnil verigo, kar

714.000 ZAPOSLENIH DELAV

CEV

Pravkar objavlja Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu podatke o številu zavarovancev pri okrožnih uradih in zasebnodruštvenih blagajnah za mesec junij 1937. Iz teh podatkov je razvidno, da je število zavarovancev naraslo od maja do junija 1937 od 693.973 na 713.835, torej za 20.862 članov. Od junija na leto pa znaša prirastek 83.115 delavcev ali 13,18 o/o. S tem je število zavarovancev doseglo višek, katerega že dolgo ne poznamo. — V naslednjem podajamo podatke o številu zavarovancev in povprečni mezdi za zadnja leta v mesecu juniju:

Zavarovancev, mezda		
junija 1930	654.948	26,59 din
junija 1933	537.195	23,27 "
junija 1935	585.130	21,56 "
junija 1936	630.720	21,56 "
junija 1937	713.835	22,73 "

Iz teh podatkov je razvidno, da je zaposlenost dosegla najnižje stanje leta 1933, od tedaj naprej pa se je stalno dvigala. Najvišje stanje je bilo pred krizo leta 1931 doseženo septembra 1930 s 654.966. Ta višek pa smo prekoračili že novembra 1936, nadalje aprila, maja in junija letos dosegli najvišje stanje, ki se pa po verjetnostnih računih še lahko poviša. Kajti v naslednjih mesecih od junija dalje se običajno število zaposlenega delavstva le zvišuje.

Po industrijskih panogah izkazuje v primeri z junijem, lanskega leta največji prirastek število delavstva,

zaposlenega pri gradbi železnic, cest in vodnih zgradb z 12.938 delavci, nadalje pri gradbah nad zemljo 10.970 in v gozdnoagrarški industriji 9772. Če upoštevamo samo odstotna števila, dobimo največji prirastek pri gradbi železnic in cest z 49,4% in pri gradbi prevoznih sredstev s 36,37%. Med ostalimi panogami izkazuje številčno še znaten prirastek tekstilna industrija, industrija kameleja in zemlje, trgovina, strojna in kovinska industrija.

Med posameznimi uradi izkazuje največji prirastek: Belgrad 14.760, Ljubljana 11.563 in Zagreb 7832; v odstotkih pa je najvišji prirastek v Banjaluki 28,26%, na Sisku 23,91% in v Sarajevu 19,11%. Padec izkazuje Okrožni urad v Splitu zaradi štrajka v cementni industriji s 1060 delavci ali 5,25%.

Povprečna dnevna zavarovana meza narasla je od lanskega leta sem. V primeri z majem se je povečala za 0,29 din, v primeri z junijem lani pa za 1,17 din. Skupna zavarovana meza je znašala junija letos 406,55 milij. d.n. maja 1937 388,82 milij. din in junija lani 339,89 milij. din. V teku enega leta se je skupna zavarovana meza in zaradi povečanja števila članov in zaradi samega dviga povprečne zavarovane mezde dvignila za 19,32%.

NATEČAJ ZA NOVE KOVANCE

Finančni minister razpisuje natečaj za izdelavo novih kovancev, ki se ga imajo pravico udeležiti vsi umetniki, državljani kraljevine Jugoslavije. Umetniški natečaj obsega

tele točke: 1. Natečaj za izdelavo lika Nj. Vel. kralja Petra II. za liče srebrnikov po 50 in 20 din. — 2. Natečaj za izdelavo stiliziranega grba kraljevine Jugoslavije za hrbtno stran srebrnikov po 50 in 20 din. — 3. Natečaj za izdelavo stilizirane krone s številnim napisom in okvirnim stiliziranim vencem za niklasti denar po 10 din. — 4. Natečaj za izdelavo serij alegoričnih slik za denar po 10, 2, 1 in pol din.

Umetnikom, ki bodo sodelovali pri natečaju bodisi pri vseh ali samo pri posameznih točkah, se prepušča popolna svoboda glede zamisli in obdelave umetnine, tako da se upošteva njihov osebni namen; pač pa se morajo pri izdelavi modelov pod ena in dve držati določil čl. 6 zakona o izločitvi kovancev iz prometa in o kovanju novih kovancev. Ta člen se glasi: Srebrniki po 50 in 20 din bodo imeli tole obliko: na sprednji strani (licu) lik Nj. Vel. kralja Petra II., okoli njega pa napis Peter II., kralj Jugoslavije, na zadnji (hrbni) strani pa na sredini grb kraljevine in na levi strani številko 19, na desni grba pa 1937 za

Velika moderna krojačnica HERMINIO BIDINOST

Ex-cortador de el Jokey

Če hočeš biti brezhibno in elegantno obločen, prepričaj se sam.

AV. SAN MARTIN 1544 Buenos Aires

KROJAČNICA "GORICA"

Vam nudim vsakovrstno blago za obleke in povrnike po najnižjih cenah. Delo prvostno.

Se priporoča rojaskom

FRANC LEBAN

Warnes 2191 Buenos Aires

KROJAČNICA "PRI ZVEZDI"

DONATO ALVAREZ 2059, pol kvadre od Av. San Martin, — Bs. Aires

Vam sporoča, da je prispelo novo angleško snkno za spomladanske in letne obleke po zelo ugodnih cenah.

— Obiščite me, da se boste sami prepričali. —

STANISLAV MAURIC

IZ BRAZILIJE

Ze več let ni bil pri dobrem zdravlju osem letni sinček g. Francea Trojer iz Renč, sedaj pa ga je pograbila nagla smrt. Pokopali so ga dne 22. t. m. Naše iskreno sožalje!

Te dni sta otvorila gg. Ivan Trojer in Alojz Arčon bar in pekarijo. Želimo mnogo uspeha!

Pri "Ornusu" v slovenskem tečaju se je povišalo število otrok. Kako bo za naprej, bomo videli. Dosedaj smo samo ugotovili, da učna moč ne obstoja z "gospe in gospodične".

V S. Paulu nimajo Jugoslovani nobenega zakonitega predstavnika. G. Todić, dopisnik ministrstva socijalne politike je pred meseci odpotoval v domovino. Prihajajo zopet samovoljni "predstavniki". Konzula pa že sedem let pričakuje in se tolažijo: "Brzo vreme će doći".

25. t. m. je češka naselbina priridila komemoracijo pok. Masaryku-Osvoboditelju. Malo je bilo čeških prireditev, da bi bile v tako velikem številu obiskane kot to pot, kar pomeni, da je bil pokojni Masaryk pri vseh zelo priljubljen. Žal da nas je Jugoslovanih bilo zelo malo navzočih.

Dan bazoviških žrtev je že za nami, rojstni dan jug. kralja tudi Slovenci in Jugoslovani v Braziliji se nismo spomnili ne enega in ne drugega. Blizu se 1. december, dan Zedinjenja. Gotovo bodo društva po Južni Ameriki praznovala ta naš skupni narodni praznik. Kaj pa društvo "Ornus" v San Paulu?

Dr. J. HAHN

Zdravnik bolnišnice Durand

NOTRANJE BOLEZNI: — Srce — Slabokrvnost — Naval krvi — ZENSKE BOLEZNI: — Vnetje — Neredno perilo — Beli tok. — Sprejemanje strank od 3 do 8 ure. — Nizke cene na tedensko plačevanje.

TUUCUMAN 2729 esq. Pueyrredón. — U. T. 47, Cuyo 7601 Buenos Aires

je našel, mogel. Res se mu je posrežilo, da je dosegel ključ. Ključavnici na sponah ki so mu uklepale noge, sta bili odklenjeni kakor bi trenili.

Ze je hotel planiti k vratom, ko ga je presnil divji obup.

Pardallan ni mogel več hoditi. Bas toliko da se je držal na nogah... Slabost ga je obhajala. Pomislil je nato, kaj bo, ako se zgrudi in obleži poleg Bussi-Leclerc. Guverner se je moral čez nekaj minut zadržati iz omedlevice... in tedaj...

Pal je na kolena. Kakor nehoti je zgrabil bodalo onesvečenega nasprotnika in ga je krčevito stisnil v dlan.

Preslo je pet minut. V nobenem med bojev, kar jih je dotlej bojeval, ni potrosil vitez toliko srdite volje kakor v teh minutah, ko se je boril z omedlevice ter zbiral sile za poslednji, resni napor.

In res. Moči so se jele vračati. Čuteč da mu odlega, je pomočil roke v lužo, ki je stala na tleh, in si je ogvežil obraz. Nato je vstal.

"Hočem." je ponavljal s stisnjenimi zobmi. "Hočem, zato tudi morem. Hoditi hočem. Oditi hočem... Živeti hočem..."

Čudež volje se je zgodil. Pardallan, onemogel od izgube krvi, Pardallan, ki so mu bili pozabili prinesiti kosček kruha, je zdaj odločno krenil k vratom, snel lesčerbo z žrebca in stopil iz svoje grobnice... In ko je trikrat obrnil ključ, da ne bi mogel Leclerc za njim, kadar se osvesti, se je obdržal kakor se nikoli ne...

Prožno je odhitel po stopnicah na vrh. Zgoraj, na dvorišču, je čakal ječar Comtois z arkebuzirji...

Pardallan se je ustavil v prvem podzemlju, pred celico, v kateri je moral biti Karel, ako mu je Maurevert povedal resnico. S strašno mirnostjo, ki ga je odlikovala v skrajnih trenutkih, je jel izbrati ključ in odrti zapah, kar seveda ni šlo brez škripanja. Iz za vrat se je slišal glas, podoben besnemu hropenju.

Bas tisti mah, ko je odklenil, pa je udarilo iz spodnje celice zamolklo vpije in razbijanje: Bussi-Leclerc se je zbudil iz omedlevice.

"Moral bi ga bil zadaviti!" je pomislil Pardallan. "Vse mi lahko izpodleti zaradi njega..."

A v tem so se vrata odprla. Naglo je vstopil ter jih zaprl za seboj. Ko je posvetil z lesčerbo, ki jo je držal v roki, je zagledal pred seboj mladega človeka, vsega razcapanega, vsega krvavega, z brezgumnimi očmi in spačenimi usti aredi obraza, ki v svoji blazni togot ni bil več človeški obraz...

To bitje, ki ga je vitez komaj še spoznal, se je brez besede zaprlo vanj in ga je oboroženo zgrabilo za grlo.

"Evo ga." je zahropilo z jedva razumljivim glasom. "Vsaj enega. Pogini, lopov..."

"Karel. Sinko" je zastokal Pardallan. "Molči, ali pa sva izgubljena..."

"O Violetta" je zahropel mladi vojvoda. "Odpusti mi, da zadavim samo enega, v odkup za tvojo smrt..."

Pardallan se je obupno branil. Ni ga smel ne ubiti ne raniti, in vendar je vedel, da je to edino, kar ga more otežiti... Bussi v svoji celici je tulil čedalje glasneje. Gotovo so zgoraj ječarji prestrašeno poslušali ta hrup in so se odpravljali gledat, kaj je, če

prav jim je bil guverner prepovedal...

Trenutek je bil strašen. Ze se je izpolnjevalo, česar se je vitez bal: Comtois in arkebuzirji so prihajali... Pardallan je čul njihovo klobostranje po stopnicah...

A prav tedaj se mu je posrečilo, da je odtrgal Karlove roke, ki so ga stiskale za grlo. S čudnim, komaj slišnim smehom je dejal:

"Ta bi bila lepa, Pardallan zadavljen po sinu Marije Touchetove."

Karel je čul te besede. Ni jih razumel. Toda spoznal je vitezov smeh... Odkočil je, izbulil oči in z neizrekli vjem zaudenjem pogledal moža, katerega je hotel zaviti vrat... Da, bil je on. Mladi vojvoda se je vrgel na kolena...

Hotel je zavpiti, zagnati krik, s katerim bi izrazil svoje obžalovanje in presenečenje, svojo radost in obenem strah, da ne bi bil ta posej samo privid jetniške groznice... Toda Pardallan se je po bliskovito sklonil k njemu in mu je pritiskal roko na usta: Comtois in arkebuzirji so baš ta trenutek tekli mimo vrat...

"Na pomoč. Na pomoč!" je tulil guverner v Pardallanovi celici.

"Evo nas, guverner!" je zavpil Comtois.

Zdrevili so mimo... Pardallan si ni utegnil obrisati znoja, s katerim mu je strah obilval čelo in sence. Zgrabil je Karla za ramena, postavil ga na nogo in sepnil:

"Tiho!... V ime Violette, ki živi, molčite!"

Violetta živa! Pred Karlom se je odprlo kakor raj... Brez odpora in brez glasu se je dal potegniti iz celice...

označbo leta, in pod grbom vrednost 50 din (20 din). Na robu obeh srebrnikov bo pa napis: Bog čuva Jugoslavijo. Vsi napisi na srebrnikih po 50 din bodo v cirilici, na srebrnikih po 20 din pa v latinici. Pri modelih natečaja pod 4. se imata besedi "dinar" in "para" izpisati brez skrajšanja.

Nagrade za po am zne na ečeje so tele:

ad natečaj pod 1.: Prva nagrada 10.000 din, druga nagrada 6.000 din, tretja nagrada 4.000 din, in tri tolažilne nagrade po 1.500 din;

ad natečaj pod 2.: prva nagrada 6.000 din, druga nagrada 4.000 din, tretja nagrada 2.000 din, in dve tolažilni nagradi po 500 din.

ad natečaj pod 3.: prva nagrada 6.000 din, druga nagrada 4.000 din, tretja nagrada 2.000 din in dve tolažilni nagradi po 500 din;

ad natečaj pod 4.: prva nagrada 15.000 din, druga nagrada 8.000 din, in pet tolažilnih nagrad po 1.200 d.n.

Predložena dela po ocenilo posebno razsodišče, v katerem so: g. Nikola Stanarević, načelnik bančnega in valutnega oddelka, in g. Zarije Starčević, svetnik finančnega ministrstva; dr. Jovan Lovčević, prvi viceguverner, in dr. Momčilo Mokranjac, šef oddelka za proučevanje zlatih kovin, in umetniki: Djordje Juvanović, akademski kipar, Robert Frangić, Mihanović, prof. umetniške akademije v Zagrebu in dr. Franc Stele, konzervator Narodnega muzeja v Ljubljani.

Vse nagrade se bodo izplačale v navedenih zneskih.

Plastično v mavcu odlite modele v premeru 15 cm je treba poslati bančnemu in valutnemu oddelku finančnega ministrstva.

Dr. J. HAHN
Zdravnik bolnišnice Durand
NOTRANJE BOLEZNI: — Srce — Slabokrvnost — Naval krvi — ZENSKE BOLEZNI: — Vnetje — Neredno perilo — Beli tok. — Sprejemanje strank od 3 do 8 ure. — Nizke cene na tedensko plačevanje.
TUUCUMAN 2729 esq. Pueyrredón. — U. T. 47, Cuyo 7601 Buenos Aires

živa!... Druga, bolj nujna vprašanja so vstajala pred prijateljsko v tej minuti pravilnega, nezasilnega bega iz smrti v življenje svobodnih ljudi.

Bila sta na temnem dvorišču pred Severnim stolpom. Onkraj tega dvorišča so bila druga. Vedela sta, da najdeta na svoji poti ječarje, straže, da, vso posadko. Vse njuno orožje pa je bilo bodalo, ki ga je vitez potegnil Bussi-Leclercu iz za jasu...

Pardallan je dvignil obraz proti kosku neba, ki se je videlo nad zidovi. Po soju zvezd je sodil, da jima ostane še nekaj ur noči.

V trenutku, ko je Pardallan premislil ogromnost svoje naloge, da žvi pribeje Karla iz Eastlje, je tudi prislunil razsajanju ječarja in arkebuzirjev za trikrat zaklenjenimi vrati.

"Lopovi!" je zamrmral. "Se mrtvega bi zbudili. Kako ne bi zbudili straže."

Na srecu je bilo severno dvorišče dokaj daleč od čuvalca, posebno tudi od stražnice pri velikih vratih, kjer je bilo vedno pripravljeno do petdeset mož. Videc da se zaprti ne umirijo, si je dejal:

"Pravijo, da psa uženeš s tem, če kričiš glasneje, nego on laja. Poizkusimo!"

Z vsa silo je potolkel ro vratih in zavpil:

"Ho! Ali ste mar zbesneli. Da človek ne bi smel spati zaradi vas! Ali ne pokličem stražo, da vam zamaši usta."

Ta krojača je odvidno prestrašila Comtoisa in vojnike. Mrtvaški molk je zavladal po Pardallanovih besedah.

(Nadaljevanje)

Veliki rog Alsina in argentinska nevesta

Zvit kot rog... Tako se je re- klo doma, kjer je bila koza poznana žival in kozji rog tudi. V naši tukaj- čnji govorici pa to že ne more pove- dati Bog ve kaj, ker kzoie in kozje rogove je mogel videti le tisti, kdor je imel čas in dva pesa za vstopni- no na "živinsko razstavo", ki je bi- la pred mesecem v Palermu.

Tukaj bi nemara bolje zadel, če bi rekel: zvit kot so ulice v Valen- tin Alsina, tam čez most Alsina, od Noye Pompeye tja ven v provinco proti Lanusu.

Jaz sem to skušal oni dan, ko sem obiskal znanca iz Metlike v Wilso- novi klavnici in se potem vozil in vozil tako dolgo, da sem po nešteti- ovinkih in zavojih mesto na Avella- nedi stopil iz onega zelenega omnibu- sa, ki je kot nekaka predpotopna po- šast, nekak "plesio zauzus" kot bi si ga prestavila domišljija-dolga, ze- lena pošast... Mesto, da bi se zna- šel na Avellanedi, so me postavili na Lanus Oeste... Skoraj bi bil človek hud... In nemara bi bil, če bi mi tako zagodil kdo drug... Pa sem si je bil sam kriv.

Poglej no, sem si pomislil: kako smo ljudje pristranski! Kako dru- gače sprejemamo to, kar nam drugi zakrivate, kot tisto, kar je posledica lastne neprevidnosti... Sicer sem se tega dejstva že zavedal od preje, toda oni dan sem se pa še bolj živo

domislil te resnice, ko sem si pred- stavil, kako bi me pogrelo, če bi mi tako skuhal kdo drugi... in če bi mi jo nalašč...

Zato se pa kar nič nisem razburil, temveč stopil sem par stopinj, da obiščem kake naše rojake. Saj živi tam tudi vsaj kakih 10 družin. Naj- več so Prekmurci.

Kriv kot so pota po Alsini... ta- ko bi bilo res dobro povedano... Pa sem konečno le našel vrata z napi- som "Frigorifico Wilson". Neke met- liške novice sem imel in znanec To- ne se mi je docela izgubil, tako da ni kazalo drugače, kot da ga poiš- čem in se z njim pogovorim.

Kmalu so našli iskanega Antona, ki je za gasilec v klavnici. Ni pogle- dal tako začudeno on, kot so me raz- gledala razna zijala, ki so odhajala prav tedaj iz dela...

Kdaj se poročiš, rubija?... Vsi pogledi so viseli na moji suknji... Nekako tako kot v... Kozji rebri, kjer so vsakemu tujcu pogledali vsi prav od blizu če ima res nos sre- di obraza.

To boš imel siromak jutri ote- panja z odgovori na sto netečnih vprašanj teh zijalistih bab? Ali ne?

No ne bo sile. Sem čisto nakratko z njimi. Zakaj, če kateri le odgovor- dam, že me naredi drugi dan za "ženina". Sem mislil, da so babe čenče samo tam pri nas doma. Sedaj

pa vidim, da so tukaj še slabše. Zad- njie je moj tovariš skoro službo zgu- bil radi takih čenč.

Takole se človeku obesi kako ta- ko bitje. Moj prijatelj ki sva si bi- la sicer dosti zaupna, me je kar iz- nenada povabil na "svatbo"...

Kje imaš pa nevesto?

Jo boš že videl.

Res sem jo videl, je nadaljeval

Tone.

Argentinka?

Kaj pa hočeš. Lepa je, dobra je.

Ali se ti dopade?

Če je dobra zate, ki jo boš vzel, bo zame tudi Kaj bi ti prerekal. Svoj gospodari si. Ali je delavna? Ali ni zapravljiva? To se mi zdi važno vprašanje.

Seveda, kako pa! Vse bo naredi- la, kar ji bom rekel.

Bog ti daj srečo! Toda, tole, Jože, da moramo mi radi nje kar vse po argentinsko govoriti... če ona to zahteva!... To mi pa kar nič ni všeč!

Kar zameril mi je Jože, ker mu nisem tako vsega pohvalil, kot je on želel; tako je Tone nadaljeval. Samo da ne bilo tako, kot se je pri- merilo nekemu drugemu znacu. U- pam, da si ti boljše izbral. Naj ti po-

vem, kako sta kupovala. Ljubezljivo je vihala nos To je zame premeč- ko, to je zame poniževalno, bolj raz- košno... revež! Tako varčno je gos- podaril preje, sedaj pa... Kar jo- kalo mu je srce, ko so se tajali sto- taki kot nič. Ona pa: "Prav nič rad me nimaš"... Tole resnično zgodbo sem to povedal. Želim le in upam, da se Jožetu ne bo tako zgodilo.

Tako'e se človek da pod peto. Za- to pa skušam biti jaz bolj previden. In ne dam prav nobeni več kot vlju- den pozdrav Morda se kak dan sre- čam s kako Slovenko. Argentine se pa bojim, da me bo ukanila, za- kaj premalo znam po argentinsko — če prav ne znam manj kot Jože — da bi ji mogel pogledati tudi v tisti koticček njenega srca, kjer je skri- ta lenoba, lahkomišlenost, domišlja- vost. Če se bom kdaj ženil, se ne bom zato, da bom ženo kazal in no- sil, marveč zato, da si bova eden drugemu življenje lajšala. Tako je Tone modro razlagal.

Pa tudi po tem je vredno vpraša- ti, kako vero ima. Zakaj, če smo mi moški bolj trdi za božje stvari, po- tem je zelo naopak, če se človek še na ženo take vrste nameri Zakaj te- ge spet ne bi želeli mogel, da Boga izženeva iz hiše.

Kaj pa drugih naših je kaj v tej mesnici?

Malo. Menda smo le trije. vsega. So domačini, Poljaki in Litvini. Poznam prav vse, do zadnjega. Pa tudi tu okrog ne vem, če bi bilo kaj rojakov. Jaz malo grem ven.

Kaj pa drugo nedeljo, to bo 10

CERKVENI VESTNIK

To nedeljo maša na Avellanedi ob 10. uri. (Mannel Estevez 630, blizu La Blanca), spomin obletnice smrti pokojnega kralja Aleksan- dra. Udeležijo se tudi zastopniki ob- lasti, odpravnik poslov dr. Želalič in družina.

Molitve so na Paternalu.

17. okt. maša na Paternalu za rajnega Jože Komel.

Molitve na Paternalu.

Slovesnost prvega svetega obha- jila se bo vršila na Paternalu dne 19. decembra. Doslej je prijavljenih že primerno število otrok. Nujno prosim vse slovenske starše, kate- rih otroci so že v dobi (8 let), naj mi sporoče, da se omogoči tudi njim da ta dan prejmo prvo sv. Obhajilo. Sporočite na naslov: Hladnik Janez, Caseros 2780, Capital.

Hladnik Janez.

okt? Menda se bomo videli na Avel- lanedi. Je tam naša. Na Manuel Estevez 630. Bo tudi spomin treje smrtne obletnice rajnega kralja A- leksandra.

Prav. Če bom le kako mogel. To- da za Novo Pompeyo, kot sem zve- del za zadnjo nedeljo v oktobru, to je menda 31 okt. popoldne ob 4 uri prav gotovo pridem. Saj mi je blizu. Samo tja le čez most Alsina, pa sem že v cerkvi.

Torej na veselo svidenje čim pre- je.

Hladnik Janez.

Agencija PUTNIK

SAN MARTIN 345/I
BUENOS AIRES
U. T. 31 - 8759

Samo pri nas dobite najcenejše ladijske listke. Prodaja listkov za Jugoslavijo, Italijo in vse druge dežele. Vsa- kemu potniku preskrbimo kabino in druge ugodnosti. Preskrbimo popolnoma brezplačno tudi vse potrebne dokumente.

Ako rabite kake dokumente, prevode ali pravno zaščito

AGENCIJO "PUTNIK"
Lastnik: Anton Kolungja

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3-6 \$, lepo sliko v barvah. Odprto tudi ob nedeljah. Atelje MARKO RADALJ Facundo Quiroga 1275 in 1407 U. T. 22 - 8327 DOCK SUD

EXPRESO "CORIZIA"

FRANC LOJKE

Calle VILLARDEL 1476
U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

Ako hočete biti zdravljeni od odgovornega zdravnika

zatecite se k

Dr. A. GODEL

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMSKIH NAČINIH

Krone in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specija listi za pljučne, srčne, živ- reumatične bolezni

ZARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

CARIČIN LJUBLJENEC

ZGODOVINSKI ROMAN

Nadaljevanje 68

— Ubijte blodnici! — zavpije ogromna množica. — Žrle so, pile so, naše žene so pa stradale! — Doj s knezom, proč s Daškovim! —

Z bliskovito naglico navali mno- žica na obe ženski. Komaj sta se zavedli, že je padalo po njih.

Neki orjaški človek dvigne z obe- ma rokama knežovo prijateljico, le- ma rokama knežovo prijateljico, le- po Gregorjanko, in jo z vso silo, trešči ob zid. Glava se ji razbije, prikažejo se možgani pomešani s krvjo.

Druga ženska pa pade na kolena. Bila je dražestno dekle iz kirgiske stepe, ki ni razumelo ruski. Šele po dogodkih okrog sebe in po kretnjah najbližjih nasprotnikov je spozna- la, da se nahaja v smrtni nevarno- sti.

Deklica dvigne roki in pokaže na Daškova, kakor da bi hotela reči: — Ta me je zapeljal, — jaz ni- sem kriva, temveč on, — on sam je kriv! —

Bilo je zaman. Neka visoka že- na iztrga najbližjemu moškemu dolg oster nož. Z njim zamahne nad glav olepe Kirgizinke in zavpije:

— S knezom si jedla pastete in pila kavkaško vino, moja oba otro- ka pa sta umrla od gladi tam do- li na dvorišču! — Nista še poko- pana! — Plačaj še ti! — Rdeče vi- no, — rdeča kri, taka je pravica! —

Visoka žena prereže z enim sa- mimi udarcem grlo mlade deklice.

Truplo nesrečnice se zvali knezu pred noge.

Ko je knez zagledal, da je mno- žica začela s prelivanjem krvi, prime z obema rokama kapetana Golinskega in začne stokati:

— Golinski, dragi Golinski, v imenu božjem, rešite me — kri! — Kri — umoriti me hočejo. — Saj jaz sem knez Daškov!

— Golinski, dragi Golinski, po- vejte tem noreg, da sem poveljnik trdnjave. — Če me bodo umorili — se bo carica grozno maščevala, — carica —

V tem trenutku pretrese ozračje strašen grom. Zdelo se je, kot da se bo trdnjava zrušila. V dvorišče, ki so ga orenburški meščani zapusti- li, je padla granata in se z vso si- lo razpočila.

— Prakar ste govorili o carici, knez Daškov, — zagrmí načelnik, — pogledjte, sedaj vam odgovarja upornik Pugačev! — Carica nam ne bo pomagala! — Carica, ki nam je poslala takega zaščitnika, ka- kor ste vi. — vladarica, ki svo- jim podanikom kljub stradanju in nevarnosti ni poslala hrane in po- moči, taka ženska ne bo več naša carica.

— Če bomo branili to trdnjavo še v naprej, jo bomo branili samo zato, ker se nočemo združiti s Pu- gačevim, s tem razbojnikom!

Golinski si z rokami zakrije o- braz.

Čutil je, da ne more rešiti nič, sar več. — Toda še enkrat hoče po- skusiti. Množico zaprosi, naj pusti kneza Daškova pri življenju. — Naj

si ne umaže rok z njegovo krvjo.

— Ne, — ne, on mora umreti! — so vpili ljudje vse vprek, vsaki "ne" pa je padel kot kamen na Daškovo glavo.

— Imate prav, prijatelji! — za- kliče Golinski. — Ta človek si je zares zaslužil samo smrt. Toda vi ga ne boste sodili! — Zaprite ga in ga oddajte v Petrograd, opravi- viči naj se pred carico!

Pod našimi udarci mora izdihniti!

— Ne, ne! — sodili ga bomo mi!

— Darujte mu vsaj en dan, da se bo pripravil na smrt! —

— Medtem bomo pa sestavili za- pisnik, dokaz, da nismo delali ka- kor divjaki in razbojniki! —

— Ne, ne! — on mora takoj u- mreti! —

— Pustite mu vsaj toliko časa da si bo izprosil pri Bogu milosti!

— Ali hočete grešiti? — Brez izp- ved in obhajila vendar ne sm poslati človeka na drugi svet! —

— Ne, — ne! Vemo, kaj je zakri- vil. Duhovniku bi mogel edino le reči, da je bil lopov, dokler je ho- bil po svetu. — Bog noče, da bi tak grešnik molil pred smrtno!

— Potem ga vzemite! — reče Go- linski z grozo. — Imejte z njim vsaj malo sočutja in ga ne mučite! Ubij- te ga hitro! —

In zopet so padale besede kakor težko železno kladivo in udarjale ob Daškovo glavo.

— Ne, ne, naj trpi, saj smo tr- peli tudi mi! — Hitra smrt bi bila zanj dobro delo! Ne poznamo usmi- ljenja, tudi on ga ni poznal! —

Golinski zagrabí kneza Daškova

in ga trešči med razburjeno množi- co.

— Tukaj ga imate! — zavpije Golinski. — Ubijte ga — mučite ga — uničite ga! Saj nisem jaz kriv!

— Storil sem vse, kar je bilo v mo- ji moči, da bi ga rešil! —

Daškov vzkrikne v smrtnem stra- hu, ko se je znašel v sredini ljudi, ki so zahtevali njegovo smrt.

Ljudje izdero svoje nože, sekire se dvignejo. Že sedaj bi ga bili ubi- li, če se ne bi v zadnjem trenutku prerinil načelnik skozi razjarjeno množico in s svojim telesom zakril sivega kneza.

— Počakajte, ljudje, — zakliče načelnik. — Svet naj ne poreče, da smo ga umorili! Saj nismo mori- li, — bodimo njegovi sodniki!

— Vemo, kaj dolgujemo oblasti. Toda samo skrajna sila nas opravi- čuje, da ga sodimo sami!

— Umaknite se, meščani! Tega ničvrednega bomo sodili. Za kar se bo izreklo sodišče, to se bo zgodi- lo! — Če ga bo sodišče oprostilo, ga bomo izpustili. Če bo pa obsojen, ga umorite takoj! —

— Jaz bom tožnik, obrambo pa naj prevzame kapetan Golinski. —

— Kapetan Golinski, ali hočete braniti obtoženca? —

— Branil ga bom! —

V sobi je naenkrat zavladala gro- bna tišina. — Slisali bi iglo, če bi padla na tla.

Načelnik da znamenje in v ospre- dje pride okoli dvajset najodličnej- sh orenburških meščanov. Posta- vij ose v polkrogu okoli kneza.

Daškov je sta! med njimi, na če-

lu so se mu pa pojavile debele

znojne kaplje. Obleden je bil v svojo dragoceno domačo obleko, ki jo je imel na sebi, ko je kartal s prijateljicami. Oskropljen je bil s krvjo umorjene Kirgizinke.

Ko je slisal, da ga mislijo sodi- ti, se je zaiskril v njegovem srcu plamen upanja na rešitev. Njegov pogled postane naenkrat oblasten in zapovedovalen, v njem pa se izno- va porodi njegova stara predrznost.

Najstarejši orenburški meščan začne razpravo:

— Meščani in meščanke orenbur- ške! — zakliče. — Človek, ki ga bomo sedaj sodili, je bil mogočen in oblasti željan gospod. Carica Kata- rina ga je poslala k nam, da bi so- dil, vodil pošle in s pomočjo vojske skrbel za varnost naših krajev. —

Kaj hočete reči, javni tožitelj? Načelnik odvrne:

— Obtožujem ga, da nas je zupu- stil v najnevarnejšem in najobup- nejšem položaju. —

— Namesto da bi poslal, kakor je bila njegova sveta dolžnost, m razbojnike vojsko, je prepustil knez Daškov naše hiše, cerkve in so- upornikom, da delajo z njimi kar jim zljubi. — Vsi smo postali i- rači po njegovi krivdi. Toda to se ni vse:

— Zagrešil je še slabše in podlej- še dejanje kakor je ta lopovščina. Pred nami je dal neusmiljeno za- preti vrata te trdnjave.

— Sele po dolgih prošnjah nam je dovolil, da se lahko skrijemo za zunanjim obzidjem. Tu smo preži-

SLOVENSKI LIST

List izdajata: SLOV. PROSVETNO DRUŠTVO in KONSORCIJ "NOVEGA LISTA"

Dirección:
Gral. César Díaz 1657
Buenos Aires

TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

(Nadaljevanje s 1. strani.)

sivo. To bi bilo največje jamstvo za vedno lepši razvoj Jugoslavije.

Skupnega programa, ki bi se nanašal na državo, opozicija doslej ni znašla najti; sporazumela se je, kakor izgleda, samo glede vlade, t. j. za prevzetje oblasti. Kraljevi namestniki so bili najbrž mnenja, da bi takšna sprememba oblasti ne bila koristna, ker bi se kaj kmalu morala pojaviti med skupinami, na katere bi se vlada opirala, ona nesoglasja in razlike, radi katerih se opozicija tekom treh let ni mogla sporazumeti za skupen program. Zato ponudba opozicije ni bila sprejeta, pač pa je dr. Stojadinović bil pooblaščen, da reorganizira vlado.

Po mnenju tujih listov je reorganizacija politična poteza, ki ima vzeti opoziciji ono, kar jo je sedaj začasno združilo: konkordat. Predvidevajo namreč, da bo nova vlada opustila konkordat vsaj začasno, najbrž dokler se ne odstranijo one razlike med njim in ustavo pravoslavne cerkve, ki so vznemirile pravoslavno duhovščino. Za novega ministra pravosodja in ver je bil imenovan dr. Milan Subotić, ki je bil že večkrat prej na istem mestu v vladi in je v najboljših odnosih s pravoslavnim svečeništvom.

Poleg g. Subotića, so vstopili v vlado, na mesto odstopivših ministrov: Bogoljub Kujundžić kot mi-

nister za šun, in rudnike, Dobrivoje Stošević za javna dela, Vojko Čvrkci za pošte in brzojavo, Vekoslav Militić za fizično vzgojo, Dimitrije Magarasović za prosveto in Niko Novaković kot minister brez portfelja.

Pričakovati je, da se bodo sedaj pomirili duhovi in se bo zato ustvarila atmosfera, v kateri bo mogoče izravnati zgoraj omenjene razlike med konkordatom in ustavo pravoslavne cerkve ter bodo s tem izginili povodi, ki so dali opoziciji priliko za zadnjo kampanjo. Potem se bo tudi vprašanje konkordata moglo urediti na miren in pameten način.

Nova vlada očitno smatra, da je napetost, ki je bila nastala radi opozicijske akcije, že prenehala in je zato dr. Stojadinović sklenil, da odpotuje prihodnji teden v Pariz, kjer bo za nadaljnjih pet let podaljšal pogodbo s Francijo, katera te dni zapade.

NOVI PRISELJENCI

BANCO GERMANICO de la América del Sud. Avenida L. N. Alem 150, Buenos Aires, naznanja vsem cenjenim čitateljem SLOVENSKEGA LISTA, da v ponedeljek, 11. t. m. ob 7½ uri zjutraj prispejo z motornikom NEPTUNIA sledeči naši rojaki in rojakinje, za katere so bile ladijske prevoznice izsta-

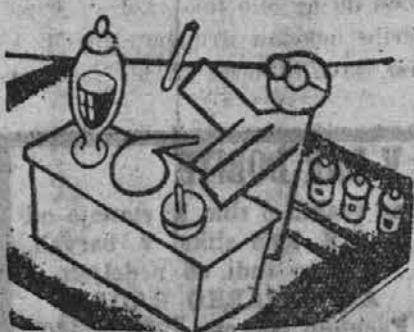
vljene potom zgoraj omenjenega bančnega zavoda:

Slokovič Marija iz Pazina, Godina Pila iz Trsta, Šamsa Jožef iz Malih Munj, Janez Ivana, Janez Iva in Janez Peter iz Polubina pri Tolminu, Škerjanc Albina in Škerjanc Marija iz Poreda pri Divači, Ječič Jožef iz Velikih Zabelj, Hrovatin Vili iz Šempasa, Kocjančič Ruge-ro in Kocjančič Adela iz Vižinade, Barut Albina iz Dolenja pri Herpeljah, Kožuh Alojz iz Oseka, Surković Cecilija iz Botonega pri Pazinu Okroglič Vilibald iz Podgore,

KEMIČAR IN LEKARNAR

diplomiran na zdravniški fakulteti v Pragi in zakonito preizkušen v Argentini.

Hh. Mr. Francisko Huspaur

Vam pripravi vsevrstne kemične analize v Vaši potrebi za zdravje. Predno delate stroške — večkrat brez uspeha — z vašim trdoprisluženim denarjem, obrnite se po nasvet do mene.

Mladeniči! Vsako pomlad se kri prenovi, pripravite se za novo življenje in spravite iz sebe vse stare bolezni s tem, da napravite krvno analizo. — Za stare kliente zastoj enako notranjost po pošti.

Dock Sud, calle Facundo Quiroga 1441 (Avellaneda) Poia. de Bs. Aires

Gerb e Marija iz Stanjela, Adrejaš Marija in Andrejaš Vladimir z Ve. Brez, Ladič Marija in Ladič Dabijel ter Ladič Karla iz Radice pri Novemgradu, Hvala Julija iz Lokoveca pri Čepovani, Patrol Jordan in Jugović Katica iz Jugoslavije.

Razen imenovan h potnikov potuje več potnikov italijanske narodnosti, katere ne priobčujemo, ker našo javnost ne zanima.

JADRANOV KONCERT

V soboto 23. oktobra priredi kvartet Jadran svoj prvi koncert, za katerega že sedaj veliko zanimanje, ki je povsem razumljivo radi velike priljubljenosti, ki si jo je Jadran pridobil s svojimi posrečenimi nastopi v radiu in na celi vrsti naših prireditve. Koncert se bo vršil v Poljski dvorani na Dock Sudu, ul. Facundo Quiroga.

EVIS I KROJAŠKI KROJNI MOJSTER TVRDKE HENRIETTE HARRODS

izdeluje ženske suknje in obleke po zmernih cenah.

J. PIK

BILLINGHURST 2416. — Bs. AIRES
U. T. 72 - 1043

Krojačnica Mozetič

Če si nameravaš kupiti novo obleko, pridi in oglej si vzorce in blago v moji krojačnici, za kar Ti gotovo ne bo žal, kajti imam vsako vrstnega blaga najnovejše mode. Blago trpežno in prvovrstno, delo pa po najnižji ceni. — Poleg tega imam v zalogi tudi srajce, klobuke ter sploh vse moške potrebščine po cenah kot jih ne dobiš nikjer drugje. — Pridi in prepričaj se sam!

SEBASTIAN MOZETIČ

OSORIO 5052, (Paternal), Buenos Aires

Proa slovenska krojačnica

LEOPOLD USAJ

Katera vam nudi v vsakem oziru vedno najboljšo postrežbo za

Velika izbira najmodernejših vzorcev blaga angleških tovarn

Camper in Saifield

GARMENDIA 4947. — LA PATERNAL

velj deset strašnih dni.

— Spali smo na kamenju, hranili so nas kakor živali, niso nam dali — dravnikov in sovražne krogle so padale in pobijale naše otroke. Samo ena njegova beseda bi nas rešila tega trpljenja. Toda ne, on se ni zmišlil, da bi jo rekel.

— Vrhunec moje obtožbe pa vsebuje zapoved, ki jo je izdal pred pol ure.

— Zapovedal je streljati na nas, na podanike carice Katarine. Če bi ta človek ne zakrivil drugega, temveč izdal samo to zapoved, bi zaslužil smrt! Prijatelji, zato Vam predlagam:

— Ubijmo kneza Daškova in sicer takoj. Toda smrt ne sme biti poštna vojaška smrt, ker ta človek ni vreden smrti in krogle. Z enim udarcem mu razbijmo glavo, v kateri se je porodilo to hudobnih in podlih misli!

Množica soglasno pritruje. Knez Daškov dvigne svoje drhteče roke h Golinskemu, toda kapetan mu obrne hrbet.

— Kapetan Golinski, — ga vpraša najstarejši meščan, — kaj odgovarjate na obtožbo kot branilec tega človeka? —

— Nočem, — odgovori kapetan Golinski, — pobijati niti ene obtožbe!

— Tudi sam sem bil priča in vem, kako je bil knez Daškov napram Vam trd in neumljen. Sam sem slišal njegovo zapoved, da naj streljamo na Vas, če bi poskušali s silo udreti. Toda zagotavljam Vam, da bi se to nikdar ne zgodilo. Vo-

jaki bi prej obrnili puške proti njemu, kakor pa da bi streljali svoje brate.

Njegova okrutna zapoved Vam torej ni škodovala. —

— Opomnil bi Vam rad, da gre za starčka, ki si je pridobil v svojih mladih letih veliko zaslugo za domovino.

— Carica Katarina ga ni zastoj odlikovala z visokimi vojaškimi častmi. Toda to ni več oni Daškov, ki je vodil nekoč svoje vojake od zmage do zmage.

— Daškov je sedaj otročji, neumni starček! — Človek, ki si je z vinom in grešnim življenjem uničil svoje živce. — Brez dvoma bi ta človek ne bil tako okruten, če bi bil popolnoma zdrav.

— Hočete-li norec umoriti?

— Prosim vas, da kneza Daškova zaprete in ga pustite v zaporu, dokler bo trajalo obleganje. Potem ga bomo poslali v Petrograd in ga predali vojnemu sodišču.

— Bratje, — konča kapetan Golinski svoj govor, — živimo v težkih dneh. — Ne dajte, da bi sledila tej nesreči, ki je nismo sami zakrivil, druga še hujša, ki bo pa ležala na naših dušah. Sodite po svoji vesti!

— Prosim vas, prijatelji, ne ubijte in se ne maščujte nad tem neumnim starcem! —

Grobna tišina je zavladala v sobi, ko je kapetan Golinski končal.

— Sodisce, ki je izbrano izmed meščanov se bo posvetovalo in odločilo o usodi kneza Daškova, — javi najstarejši meščan.

Čez malo časa odide dvajsetorica mož v sosedno sobo na posvetovanje.

Vrata se za njimi zapro. Človek pa, ki bo v kratkem, času slišal svojo obsodbo, ostane od strahu drgetaje med množico.

58. POGLAVJE

Obsodba

Nesrečnež se Golinskemu zasmili. Kapetan pokliče nekega častnika in mu zapove, da prinese stol knezu Daškovu.

— Sedite! — mu zašepeta kapetan. Knez Daškov omahne na stol.

— Kapetan Golinski, — reče tiho Daškov, — ah, dragi moj kapetan Golinski, da bi vas bil vsaj uboga! — Ali pa, da bi vsaj ne prišel v ta prokleti kraj! — Toda carica me je poslala sem. Ona je želela, da bi se nikdar več ne vrnil v Petrograd. Sedaj je dosegla, kar je hotela!

— Ali mislite, da me bodo ti grozni ljudje zares ubili? — Mislite-li, da se bodo upali ubiti mene — kneza Daškova? —

— Gospod — odvrne zamolklo Golinski, — dobro bi bilo, da bi se spravili z Bogom. Grešili ste, tem nesrečnežem ste prizadejali marsikatero krivico. Igrali ste se z ljudmi, ki so bili obupani do brezumnja, sedaj boste pa sami zgoreli v plamenu, ki ste ga zanetili! —

— Umreti — zastoka Daškov. Umorili me bodo — To je strašna usoda. Dragi kapetan Golinski, še

noben Daškov ni umrl na tako sramotni način. Jaz sem prvi!

— Saj nisem storil ničesar hudega! — zakliče strahopetec. — Mar sem se v čemer pregrešil? Kdo mi more kaj dokazati? — Kdo se predrzne trditi, da sem s svojimi podložnimi kedaj nečloveško postopal? —

— Spomni se na Olgo! — mu ne doma zašepete neznani moški glas v uho.

Daškov se zdrzne. Obrne se in opazi mladeniča, ki ga je z na prstih prekrizanimi rokami porogljivo motril.

Ta mladenci je bil gluhonem! Kola.

Mar ni ta človek gluhonem? Daškov ni mogel odvrniti svojega pogleda z mladeniča. Zdelo se mu je, kakor da je njegove usode, njegove sramotne usode kriv ta človek.

Morda je slutil tudi resnico.

Kola je razjaril in opogumil množico na dvoršču. Kola je bil pogumni mladenci, ki je že pred nekaj dnevi pozival orenburške meščane na upor proti nečloveškim odredbam kneza Daškova. Kola je bil prvi, ki je navlil s sekiro na glavna vrata notranje trdnjave. Kola je bil duša celega upora.

Odkar je zapustil Park'na in prišel v trdnjavo, je bil njeov edini cilj, ki ga je zasledoval z vso vneto svoje mlade duše, dvigniti narod proti poveljniku Daškovu.

Spominjamo se še, kako je Kola prišel onemogel v Orenburg s Park'novim pismom, v katerem naznanja stari Anglež knezu Daškovu, da o Olgo ugrabili uporniki.

RAZŠIRJENJE LJUBLJANSKE POSTAJE

Prometni minister je odobril kredit 3.040.589 din za odkup zemljišča za razširitev ljubljanske železniške postaje.

POZOR!

HOČETE BITI DOBRO, MODERNO IN POČENI OBLEČENI?

Oblučite novo slovensko moderno krojačnico

"TRST"

Gabrijel Milč

Avda. DEL CAMPO 1080
Bs. Aires (Peñerol)

(Dalje prihodnj.)